

Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Neveléstudományi Intézet
Óvodapedagógia szak

Az óvodai mesélés hagyományos és digitális módszereinek hatékonysága

Szakdolgozat

Készítette: Szuttai Ágnes Ilona

FGCNF4

Nappali tagozat

Belső konzulens: Dr. Belovári Anita PhD

Egyetemi adjunktus

Külső konzulens: Dr. Faragó László PhD

Egyetemi adjunktus

Kaposvár

2022-2023

Tartalomjegyzék

1. Benedek Elek: A kiscigánybűvölés.....	3
2. Szakdolgozatomban szereplő képek:	5
3. Verselés, mesélés vázlat tervezet.....	25
4. Magyar szülői értesítő.....	28
5. Ukrán szülői értesítő	30
6. Interjú kérdések.....	31
7. Interjú.....	32
8. Kérdőív kérdések	38

1. Benedek Elek: A kiscigő

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, ahol a kis kurtafarkú malac túr, volt egyszer egy szegény ember, annak felesége és három leánya. Egyebük sem volt a világon, mint egy kicsi malacuk, no, hanem azt dajkálták is ám!

Jó kövérre meghizlalták, hogy majd kirepedt. No, hogy kárba ne menjen a malacuk, leölték, megperzselték, szalonnáját, húsát, kolbászát a füstre tették, s a télen át szép lassacskán meg is ették.

Tavasszal a malacból nem volt egyéb, csak a kis cigő. Mondja egyszer a szegény asszony az idősebb leányának:

– Eredj, leányom, menj fel a padlásra, s hozd le a kis cigőt!

Fölmegy a leány, le akarja venni a cigőt, de ahogy hozzányúlt, csak megszólal a cigő:

– Mit akarsz, hé, meg akarsz enni? Majd megeszlek én.

– S azzal hamm! – bekapta.

A szegény asszony nem tudta elgondolni, hogy hol marad olyan sokáig a leánya, küldi a középsőt, menjen a nénje után, hozzák már azt a cigőt. Fölmegy a leány, de ez is éppen úgy járt, mint a nénje: a kis cigő – hamm! – bekapta. Hej, mérgelődött a szegény asszony! Hogy ő még ilyet nem látott, hogy ilyen sokáig odamaradjanak a miatt a haszontalan kis cigő miatt.

– Eredj, leányom – mondja a legkisebb leánynak –, szólj a nénédnek, hogy hozzák már a cigőt, mert a sarkukat hátrafordítom!

Fölmegy a kisleány nagy sebesen, no de ha felment, nem is jött vissza: a kis cigő őt is – hamm! – bekapta. Várja, várja a szegény asszony a leányait, de hiába várja.

– Na hiszen, megálljatok, majd lehozlak én titeket cigőstül, mindenestül! Fölszaladt a létrán nagy haraggal, no de ha fölszaladt, ott is maradt, a kis cigő őt is – hamm! – bekapta, hogy az orra hegye sem látszott ki.

Jó haza a szegény ember, hát nincs se asszony, se vacsora. Keresi, kiabálja: „Hé, asszony, hé hol vagy, merre lettél?!” Kiabálta a leányait, hírük-poruk sem volt. Benézett az ágy alá, a kályha mögé, fölkajtatott minden zeget-zugot, nem voltak sehol. Aztán felment a padlásra, hátha ott vannak?

Ott meglátja a kis gömböcöt. Gondolja magában, majd segít magán, levágja a kis gömböcöt, s lesz vacsora, ha nincs is itthon az asszony.

De ahogy odament, a kis gömböc mérgesen rákiáltott:

– Mit, te is meg akarsz enni?! Abból nem lesz semmi! – S – hamm! bekapta a szegény embert is.

No, hát az isten csudája volt eddig is, hogy a kis gömböc le nem szakadott; négyet még csak elbírt valahogy, de mikor a szegény embert is bekapta – puff! –, leszakadt s leesett.

Aztán elkezdett gurulni, legurult a létrán, ki az udvarra, az udvarból ki az utcára, ott utolért egy sereg kapás embert s asszonyt, s azokat is bekapta; tovább gurult, ki az országútra, ott szembejött vele egy regiment katona, azt is bekapta. Még ez sem volt elég a telhetetlen gömböcnek.

Gurult tovább, s az út szélén bekapott egy kondászfűt, aki éppen javában ette a paprikás szalonnát. No, hanem a kondászfűvel megjárta. Egy jó hegyes, fanyelű bicska volt a kondászfűnél, s amikor éppen bekapta, a kés megakadott a szájában, végighasította.

Egymás után ömlöttek ki a katonák, a kapás emberek, a szegény ember s a felesége, meg a három leánya. Aztán futott mindenki, amerre látott. Ott hagyták az árok szélén a kirepedt kis gömböcöt. Ha a kis gömböc ki nem repedt volna, az én mesém is tovább tartott volna.

2. Szakdolgozatomban szereplő képek:

Pillangó csoport:

(12/1. rajz)

(12/2. rajz)

(12/3. rajz)

(12/4. rajz)

Maci csoport:

(12/5. rajz)

(12/6. rajz)

(12/7. rajz)

(12/8. rajz)

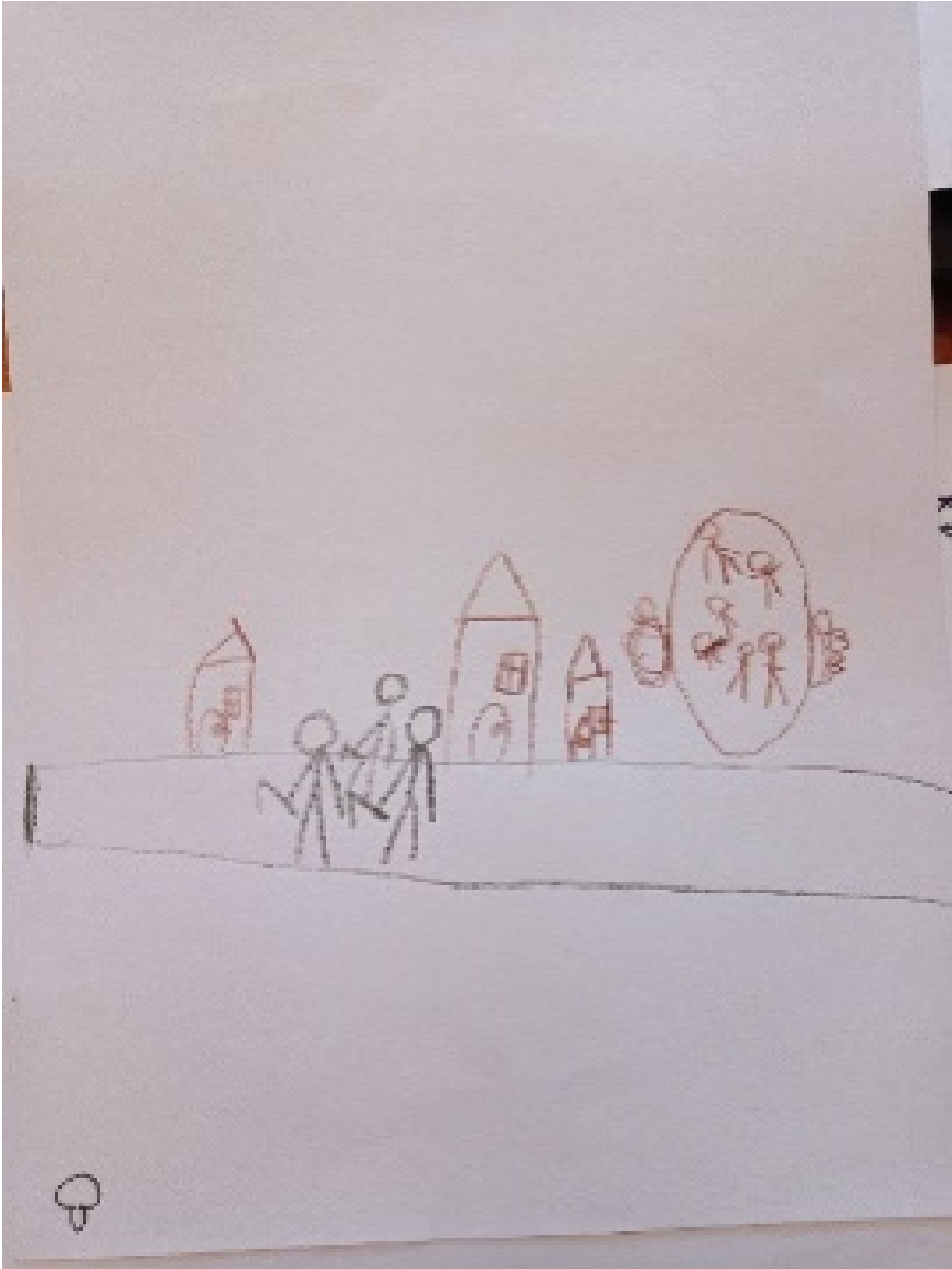
Nyuszi csoport:

(12/9. rajz)

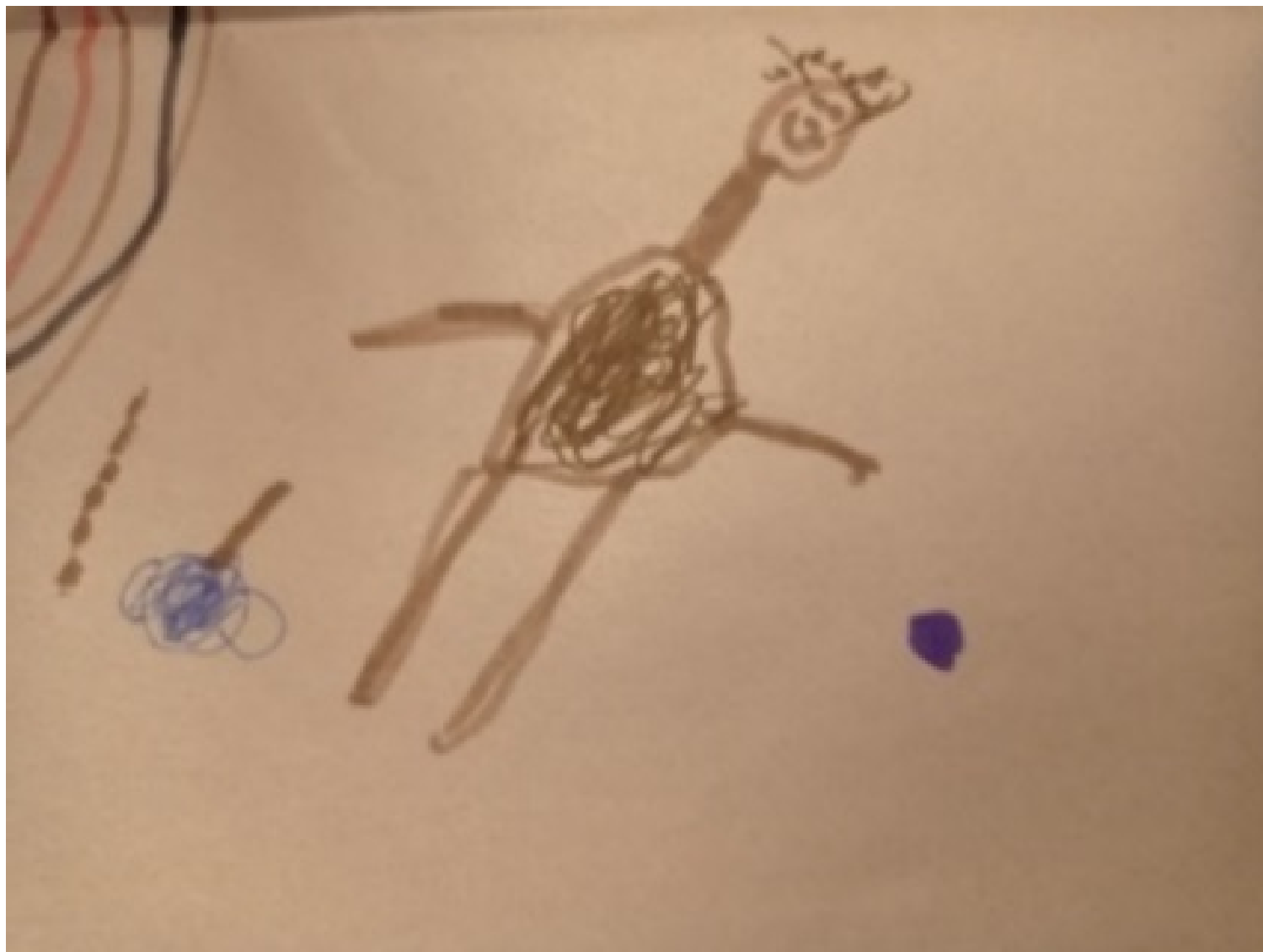
(12/10. rajz)

(12/11. rajz)

(12/12. rajz)

Meseműhely:

3. Verselés, mesélés vázlat tervezet

Tevékenység kerete: Tél

Tevékenység helye, ideje: Tallián Gyula utcai Tagóvoda

Korcsoport: vegyes csoport

Vázlatot készítette: Szuttai Ágnes Ilona

Tevékenység anyaga:	A kiscigány (magyar népmese)
Tevékenység forma:	Mesehallgatás, bábjáték 1 hét
Tevékenység célja:	A gyerekek irodalmi fogékonyságának, képzeletvilágának alakítása. Szorgalomra, kitartásra nevelés.
Tevékenység előzménye:	Ismerkedés a mesével, beszélgetés a szereplőkről. A mese, mesefordulatok, helyszínek megismerése.
Tevékenységhez kapcsolódó nevelési feladatok:	<p><u>Erkölcsei és szociális érzelmek:</u> Fedezzék fel, hogy cselekedeteink hatással vannak környezetünkre. (A kitartó munka, előbb-utóbb meghozza gyümölcsét.)</p> <p><u>Esztétikai érzelmek:</u> A mesehelyszínek megrajzolása során, alakuljanak esztétikai érzelmek, fejlődjön szépérzékük</p> <p><u>Intellektuális érzelmek:</u> Bővüljön szókincsük.</p> <p><u>Humor megjelenítése:</u> A mese helyzeteiből adódó humor kibontakozása (szereplők csodálkozó arcai)</p>
Ráhangolás, nyugodt légkör megteremtése, egyéb ceremónia:	<p><u>Ölbéli játékok:</u> -</p> <p><u>Vers:</u> Dudás Eszter: Hópehely; Dudás Eszter: Hópihe; Mentovics Éva: Hópihe; Hétfári Andrea: Tél-Anyóka</p> <p><u>Ceremónia:</u></p>

	<p>„Mese, mese mátká...”</p> <p>Állandó hangulati előkészítés gyertyagyújtással, mondókával</p> <p><u>Ráhangoló játék:</u></p> <p>Varázskendővel, varázsigével csalogatom a mesét</p> <p>Elgyalogolunk meseországba, sok akadályt kikerülve a hosszú, fárasztó út után megérkezünk</p> <p>Varázsoljuk elő a meseszereplőket (varázskendővel, varázskosárral és a bábokkal)</p>
A mese elmondásának vagy feldolgozásának folyamata:	<p>1. nap: mesemondás könyvből eszköz nélkül</p> <p>2. nap: mesemondás egy falusi kislány bőrébe bújva</p> <p>3.nap: mesemondás az egyik malacka bőrébe bújva</p> <p>4. nap: mese levetítése projektorral és lappal</p> <p>5. nap: mesemondás bábokkal</p>
Differenciálás, egyéni képességfejlesztés:	„A nagyobb gyermekeket már az első héten igyekszem bevonni a párbeszédreszekbe.”
Módszer:	Bábjáték, Beszélgetés, Értékelés, Dicséret, Differenciálás
Eszközök:	[Síkbábok, Meseháttér, Meseparaván, Mágnesek, (mindegyik csoport) Diavetítő, Diafilm (Maci csoport, Meseműhely)/ Projektor, Laptop (Nyuszi csoport, Mese műhely)] Törzsjelenetek képei, Gyertya, Mesepárnák, Mesekendő, Varázskosár, Labda, csomagolópapír, filcek, ceruzák A4-es papírok

Komplexitás:	A művészeti komplexitást zenehallgatással és vershallgatással, találós kérdéssel biztosítom.
A mese lezárása:	<p>Nekem A kiscigány című meséről a .... jut eszembe labdajáték (kedd)</p> <p>Főbb mozzanatok sorrendbe rakása (szerda)</p> <p>A nagyokkal mese folytatás (szerda)</p> <p>Rajzolás (kedvenc rész lerajzolása) (csütörtök)</p> <p>Meseországba visszamegyünk az óvodába.</p> <p>Szeretettel körbeadásával (varázsérintéssel) érünk vissza az óvodába (vershallgatás)</p>
Szülők bevonása, visszatekintő:	A feldolgozás hetében fotódokumentációt készítünk, amit csoportunk közösségi oldalán közzéteszünk.

4. Magyar szülői értesítő

Kedves Szülők!

Szuttai Ágnes Ilona (Ági néni) vagyok, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézetének óvodapedagógus alapszakos hallgatója. Tanulmányom keretében a szakdolgozatom gyakorlati részét (melynek témája: Az óvodai mesélés hagyományos és digitális módszereinek hatékonysága) a Kaposvári Festetics Karolina Központi Óvoda Tallián Gyula utcai Tagóvodájában teljesítem.

Ezen felmérésnél mindegyik óvodai csoportban elmesélem A kisgömböc című Magyar Népmesét, melyhez képeket és hangfelvételt kell készítenem. A hangfelvételeket, miután név nélkül leírtam a gyermekek válaszait a kérdéseimre természetesen kitörölöm és senki sem kapja meg. A képeket, amiket készítek a foglalkozásokról, egy gyermek arca sem fog látszani, hiszen kisatírozom. A képek készítésével a mesélési módszereket és a gyermekek érdeklődését mérném fel. Hiszen arra vagyok kíváncsi, hogy melyik mesélési módszert fogadják be a legjobban a gyerekek. (A gyermekekkel a következőket fogom megbeszélni- csinálni, erre nem kell senkinek sem készülni, végig játékos feladatok lesznek: Mi jut eszébe a Kisgömbörcről?, megkérem őket, hogy rajzoljanak le egy kedvenc részletet a meséből, sorrendbe rakjuk a történéseket közösen, majd a nagycsoportosokkal folytatjuk a mesét egy közös rajzzal.)

Négy féle módon fogom elmesélni a mesét. Mindegyik csoportban egy hétig tart a felmérés az első négy napon könyvből, majd fejből mesélek, ezt követően változik majd a mese előadása csoportonként. A Nyuszi csoportban az interneten megtalálható Magyar Népmesék videót vetítem le az ötödik napon, a Pillangó csoportban elbábozom a gyermekek számára a mesét, majd a Maci csoportban diavetítő segítségével mesélem el. A negyedik megoldás pedig, a Meseműhely foglalkozáson előadom mindegyik mesélési módszert, ez három héten át fog tartani, hiszen hetente csak egy ilyen alkalom van az óvodában.

A kutatás során a gyermekek anonimitását biztosítom, minden adatvédelmi és adatkezelési szabályt szigorúan betartok a hatályos jogszabályok értelmében. A vizsgálatból a gyermekekre, intézményre nézve semmilyen adatot nem hozok nyilvánosságra. Kizárólag a gyermekek általános eredményeire, jellemzőire összpontosítok.

A felvételek eredményét (amennyiben kéri minden szülővel gyermekének eredményeit ismertetem).

Segítségüket, együttműködésüket köszönöm!

Óvodapedagógus hallgató

Szülői hozzájáruló nyilatkozat

Aláírással hozzájárulok ahhoz, hogy gyermekem részt vegyen a felmérésen.

Gyermek neve: _____, Szül.: _____ év
____ hó ____ nap

Szülő aláírása:

_____

Szülő neve nyomtatott betűkkel:

_____

Dátum: 2023. ....hó .....nap

5. Ukrán szülői értesítő

Шановні батьки!

Мене звати Агнеш Ілона Сутгаї (тьотя Ілона), Я навчаюся на факультеті педагогічних наук педагогіки дитячого садка Угорського університету сільського господарства та природничих наук в місті Капошвар. У рамках навчання я завершую практичну частину дипломної роботи (тема якого: Ефективність традиційних і цифрових методів розповіді в дитячому садку) в місті Капошвар у Садку на вулиціТалліан Дюла, що відноситься до Фештетіч Кароліна Центрального Дитячого Садку.

У рамках цього я розповідаю кожній групі дитячого садка угорську народну казку «А кісгөмбөс», для якої я маю зробити малюнки та звукозапис. Після того, як я анонімно запишу відповіді дітей на свої запитання, я, звісно, видаю аудіозаписи і ніхто їх не отримає. На малюнках, що я роблю під час уроку, теж не буде видно обличчя дитини, тому що я їх зафарбовую. Роблячи малюнки, я оцінюю методіку розповіді та зацікавленість дітей. Так як, мені цікаво, який метод розповіді найкраще сприймається дітьми. (Я буду обговорювати та робити з дітьми наступне, до цього нікому не потрібно готуватися, будуть ігрові завдання: Що ви пам'ятаєте про Кісгөмбөс (Кішгембец)?, попрошу намалювати улюблену частину історії, ми разом складемо події попорядку, а потім старшою групою продовжимо розповідь спільним малюнком).

Я розповім казку чотирма способами. В кожній групі опитування триває тиждень, перші чотири дні я буду розповідати з книги, потім напам'ять, після цього презентація історії буде змінюватися для кожної групи. На п'ятий день у групі «Зайчик» покажу відеоролик «Угорські народні казки», що можна знайти в Інтернеті, у групі «Метелик» розіграю для дітей казку, а потім у групі «Ведмедик» розповім за допомогою діапроектора. Що стосується четвертого способу, я представлю всі методи оповідання на сесії Meseműhely, це триватиме три тижні, оскільки таке заняття в садочку лише один раз на тиждень.

Під час дослідження я забезпечую анонімність дітей, суворо дотримуюсь усіх правил захисту та управління даними відповідно до чинного законодавства. Я не буду розголошувати жодних даних слідства щодо дітей чи закладу. Орієнтуюсь виключно на загальні результати та особливості дітей.

Результати (за потреби я поясню результати їхньої дитини кожному з батьків).

Дякую за допомогу та співпрацю!

Агнеш
Ілона Суттаї

Учень факультету вихователя дитячого садка

Заява про згоду батьків

Своїм підписом я даю згоду на участь моєї дитини в опитуванні.

ПІБ дитини: _____, Дата народж.: _____ рік
_____ місяць _____ число

Підпис батьків:

_____

ПІБ батьків друківаними літерами:

_____

Дата: 2023. ....місяць .....число

6. Interjú kérdések

1. Te milyen mesélést kedvelsz bábozást vagy ha projektorral, esteleg diavetítő segítségével mesélsz?
2. A gyermekek hogyan reagálnak a különböző mesélésekre?
3. Milyen mesélési szokásod van (hogyan bonyolítod le a foglalkozást)?
4. Milyen fajtájú mesét szeretsz mesélni a gyermekeknek?
5. Ha a gyermekekkel eldramatizáljátok a mesélést milyen fajta módszereket alkalmazol?
6. Mik a kedvenc játékok, hogy ellenőrizd azt, hogy a gyermekek megértették-e a mesét?
7. Ezek közül a játékok közül a csoportod melyiket preferálja?
8. A csoportodnak ha van, mi a kedvenc meséje? Ezt a mesét többször is szoktad mesélni nekik/ velük?
9. Szoktál digitális mesét levetíteni a gyermekeknek, ha igen milyen gyakorisággal?

7. Interjú

1. Óvó néni:

- 1) Fejből mesélést preferálja elsősorban, mikor a gyermek képzeletére van bízva a mese elképzése. Ezt követően a bábozást is nagyon szereti, hiszen az itt levő óvónői bemutatás, közel áll a gyermekek által elképzelt történethez is. Ezáltal ők is reprodukálni tudják azt a mesét, amit előtte hallottak, és az óvónő elbábozott nekik. A projektort és a diavetítőt is jónak tartja, szerinte ennek is van helye a mesélésnél.
- 2) Szerinte a gyermekek reakciói nagyban függenek a mesétől, hiszen vannak olyan mesék, amik kicsit bonyolultabbak és a mesélés által nem biztos, hogy úgy összekötik a történet szálait. Ekkor nem biztos, hogy annyira lelkesek, viszont mikor dramatizálnak és többször is hallották a mesét, ráadásul el is kezdik játszani azt, így egy kész képi világot kapnak. Azt is gondolja, hogy ezek a gyerekek sok kész terméket kapnak, mint például a képes könyvek, emellett nagyon kevés az a mese, amit tényleg csak a fantáziájukkal élénkítenek. Ezért nagyon fontos, hogy bármi féle kép nélkül hallhassanak mesét. Összességében ezen okok miatt úgy véli, hogy a gyermekek preferálják a kész képi világgal rendelkező meséket, hiszen ehhez vannak szokva.
- 3) Nagyon fontos a gyermekeknél a motiváció és egy kötött mesélési szokás, amit mindenki alkalmaz. Először a gyermekek hallják a mese szignált, közben leteszik a mesepárnákat, ezt követően együtt meggyújtják a mesegyertyát a „Mese, mese mátká” című mondókával. Majd ezt követi egy bevezető játék, ami a Meseországba indulást/érkezést magába foglalja. Ez után visszamennek az óvodába és következik a játék, ami a meséhez kapcsolódik. Ezek a játékok dráma játékok és minden nap a mesélések után vannak.
- 4) Ez az óvó néni nagyon szereti a népmeséket és fontosnak tartja, hogy a gyerekek ezek a mesék által kicsit megismerjék a népszokásokat, néphagyományokat és ezek bele épüljenek az identitásukba is. A népmeséknek van egy kiszámítható fonala, hiába gondolják sokan, hogy a népmesében sok az erőszak, mégis a mese végén ezt az erőszakot feloldják és a gyermekek is megtanulják ezen mesék által, hogy a jók mindig megkapják a jutalmukat a tetteikért. Így egy fix megküzdési stratégiát kapnak, és a való életre is felkészíti őket.
- 5) A gyerekekkel bábozással és beöltözéssel is elszokták játszani a meséket. Van olyan mese, amit jobban szereti, ha a gyerekek akár árnyjátékkal, bábozással

mesélnek, de vannak olyan mesék is amiket jobb, ha beöltözve mesélnek el a kicsik. Összességében a beöltözős feldolgozást preferálja, de mindegyiket előszeretettel alkalmazza.

- 6) Nem szereti a direkt mese csatolást, szerinte fontos, hogy rejtett szereplőként vagy mozzanatokként jelenjenek meg a mesékkal kapcsolatban a dramaturgiai játékok alkalmával. Így ezek által sokkal jobban magukénak érzik a mesét a gyermekek. Például, ha A három kismalac mesét meséli akkor van, hogy a gyermekekkel hármásával házikót építtet, így megjelenik a 3 kismalac és az is, hogy mit is csináltak a mese alatt. Ezáltal a képzeletük is fejlődik. Emellett amikor megnézik társaik műveit akkor kicsit türelmet is gyakorolnak.
- 7) A gyermekek szeretik az előző kérdésre adott válaszát, az az egyik kedvencük, de a mozgásos játékok mindig nagyon tetszenek nekik.
- 8) Az aktuális mesék a kedvencek, a tematikus tervek alapján, 2 hétig mesélik a meséket van, amikor játék közben a gyerekek kiválasztanak egy- egy mesét a hívóképek alapján, így bármikor elmesélhetik azt akár a játékidőben is.
- 9) Van amikor a digitális meséket levetíti a gyermekeknek, hiszen szerinte fontos, hogy a gyerekek az óvodában is találkozzanak ezekkel az IKT eszközökkel, hiszen ezekkel nőnek fel a gyerekek. Nem kell ezzel mesélni állandóan, de jó ha ezzel is kicsit kitágítjuk a látókörüket. Hatalmas felelősségünk van, hogy jó dolgokra is használhatják ezeket a meséket. Ez a fajta történet mondás nem pótolja sem a fejből, sem a bábos mesélést, avagy a dramatizálást, hiszen ennek is megvan a maga helye a mesélések alatt.

2. Óvó néni:

- 1) Ő a bábozást preferálja, a gyerekek is nagyon szeretik, emellett Ő is szereti készíteni a bábokat, illetve a mesélésekhez színes meseképeket is szokott készíteni.
- 2) Mindig azt mondják, hogy „ez volt a legszebb mese, amit hallottunk”. Szeretik, ha beöltöznek, de azt is szeretik, ha bábozhatnak.
- 3) 2 hétig mesélnek egy-egy mesét és az első héten az óvó néni mesél az első óvó néninél leírt módon mesélnek mindig mindent a gyerekek is és az óvó nénik is. 2 napon át olvassák az óvó nénik könyvből a mesét, ezt követően fejből, majd eljátszva mesélik azokat. A második héten, pedig a gyermekek fokozatosan egyre többet mesélnek, és egyre kevesebbet kell segíteni ezekben a mesélésekben.

- 4) Szerinte a népmese a nagyoknak jó, de a kedvence a sok szereplős mesék, ezeken belül is az állatos mesék, amikor a gyerekek utánozni tudják a meseszereplőket, így még jobban magukénak érzik azokat.
- 5) Van amikor a bábokkal mesélik a gyerekek van, amikor a gyerekek beöltöznek, ehhez kendőket és fejdíszeket készítenek.
- 6) Neki az a kedvence, ha a gyerekektől megkérdezik, hogy melyik meseszereplővé változna Ő nagyon szívesen.
- 7) A gyermekeknek a kedvence pedig a „Jégtáblás drámajáték”, meg az „Almás drámajáték”.
- 8) A kedvencük A vityilló című mese, a népszerű mesénél pedig a gyerekeknek a következő tanévben is elmesélik.
- 9) Nem nagyon szokott digitális eszközökkel mesélni, mert a gyerekek ezeket látják otthon is, így szerinte ezek bőven elegek otthon.

3. Óvó néni:

- 1) Ő a kedvenc meséit szereti fejből mondani, főleg a népmeséket, mert azokat ízeseen elő lehet adni és láthatja, hogy a gyerekek csillogó szemekkel nézik Őt miközben mesél. A többi mesét, szereti elbábozni.
- 2) Szerinte a mesétől is függ mert a bábok elvarázsolják őket, de mégis szeretnek beöltözni és mindegyiknek megvan a saját varázsa.
- 3) Két hétig tart egy mesélés, az előző óvó néniknél említett módokon. Mindig berendezik a mesehelyszíneket, így megjelenik a királyi udvar is.
- 4) Szereti a népmeséket, ezek közül is vannak kedvencei, az orosz mesék közül is van, amit a gyerekek nagyon szeretnek vele együtt.
- 5) Van, amikor sík bábokkal, kesztyű bábokkal játszó el a meséket, illetve vannak fejdíszek is, amikor a gyerekek beöltöznek egy-egy meseszereplőnek.
- 6) Ha a ládikóból születik a mese akkor egy-egy kelléket kiemelnek belőle és azok alapján kell felismerniük a mesét, vagy találós kérdéssel, találják ki a szereplőket, aki kitalálja ő lesz az a meseszereplő. Akár körbe adnak egy-egy meseszereplőt, ekkor el kell mondania a kicsiknek, hogy mi is jut eszükbe róla, vagy mozgásos játékot is szoktak játszani.
- 7) A kedvenc játékuk a mozgásos játékok, azokat bármikor többször is eljátszanák. Például a „Mátyás király parancsára!” című mese.

- 8) Vannak olyan mesék, amik ismertebbek és többször is elmesélnek a játék idő alatt, ekkor a gyermekek van, hogy meghívják az óvó néniket egy színházi előadásra, ehhez be is rendezik a szobát és eljátsszák a közönségnek az adott mesét.
- 9) Digitális meséket vagy történeteket Ő a projekthez kapcsolódóan szokott levetíteni. A meséket, amiket dramatizálnak a hagyományos módon szeretik eljátszani.

4. Óvó néni:

- 1) A megismerési résznél a fejből mesélést szereti, illetve a bábozás követi ezt, mindegyiket szereti, de mégis a fejből mesélést preferálják.
- 2) A gyerekek a bábozást részesítik előnybe a csoportjában.
- 3) Van egy megszokott ceremónia. Ez a ceremónia mindig a csalogatással kezdődik, ami egy-egy dal eljátszása furulyán vagy egyéb hangszeren. Az óvodapedagógus párja inkább körte muzsikát szokott használni mesecsalogatáshoz. Ezt követően jön a gyertya gyújtás a fentebb említett módon. Majd a mesére ráhangolódás, ezt követi a mese, majd visszamenni az óvodába és jön a drámajáték. Ezt után a jutalmazás következik, mikor valaki elfújja a mesegyertyát, majd másvalaki pedig a „Fülit” a csoport szeretetbábját hazaviheti.
- 4) Ő a népmeséket preferálja, mert ezek a mesék tartalmasak, mindig pozitív a végeredmény és tanulságosak is mindenki számára.
- 5) Szereti, ha a gyermekek beöltöznek de van, amikor bábozni szoktak a gyermekek, de van, amikor a kettőt ötvözi. A fejbábot preferálja, de ez a mesétől is függ.
- 6) Szereti az asszociációs játékot, szóláncot, és a gyermekek hangjának felismerését, amikor valaki a kör közepére leguggol, becsukja a szemét. Valaki megkopogtatja a hátát, mond egy mondatot, például: „Kopp, kopp, ki kopog, találd ki, hogy ki vagyok!”, emellett az egyik meseszereplő elbűjtetését is nagyon szereti és a „Mátyás király parancsára!” című játékot is nagyon szeretik.
- 7) A gyermekek kedvence a hangfelismerős kopogtatós játék, emellett a „Mátyás király parancsára” című játék.
- 8) A három kismalac és a farkas a kedvenc meséjük, ezt van, amikor többször is elmesélik.

- 9) Még nem volt erre nála példa, viszont szeretné a jövőben így is mesélni a gyerekeknek a meséket, hiszen van, amikor egy- egy kisfilmmel vagy mesével jobban szeretik és megértik a mesét. Egyszer a projekt foglalkozás alatt a télről levetített egy ismertető történetet, ez pedig nagyon tetszett a gyerekeknek.

5. Óvó néni (Ő e-mailben küldte el a válaszait, hiszen nem tudott bejönni az óvodába, mert sajnos beteg volt):

- 1) Hozzám, a pedagógiai bábjáték módszere áll a legközelebb. Számos szakirodalom szól a bábjáték nevelő hatásáról, melyet gyakorlati munkám során is tapasztalok. A bábjátéknak olyan erős hatása van, hogy a gyermekek figyelmére ráirányul, motivált állapotuk mindvégig fennmarad. Ezen felül komplex hatásánál fogva képességfejlesztő potenciája nagy, ezért számomra ez a módszer a legkedvesebb, a mesélés tevékenységben. (És az óvodai élet más területein is)
- 2) A gyermekek reakciója egyénenként változó. Minden gyermek más, egyszeri és egyedi individuum, ezért a reakciójuk is igen eltérő. Saját szakmai tapasztalatom azonban az, hogy azok a gyerekek, akiknek élénkebb a fantáziája, szívesebben hallgatják az élőszavas mesélést, vagy figyelik az óvónői bábjátékot. Ezzel szemben azok, akik nehezebben képzelik el a mesei helyzeteket, szívesebben nézegetik az illusztrációkat (diafilm), vagy a mesélést digitális eszközökkel.
- 3) Állandó meseceremóniával teremtem meg a meséléshez szükséges meghitt, mágikus légkört. Elsötétítem a csoportszobát, meggyújtom a mesegyertyát, melynek pislákoló fényénél csalogatjuk elő az aktuális mesét. Egy mesét 10 napon át, változatos módszerekkel dolgozok fel, az óvodai csoporttal. A mese lezárása szintén változatosan történhet (dallal, verssel, drámajátékkal, anyanyelvi játékkal...)
- 4) Mivel vegyes életkorú csoportban dolgozom, igyekszem olyan meséket választani mely mindhárom életkornak megfelelő. (Természetesen a dramatikus feldolgozás során, a gyermekek életkorát és egyéni adottságait figyelembe véve differenciálok) Erre legalkalmasabbak az állatmesék.
- 5) Drámapedagógiai módszereket, illetve élménypedagógiai módszereket. Kiindulópontnak tekintem, hogy a gyermekek aktív cselekvésen keresztül tanuljanak.
- 6) Igazából nincs kedvenc játékom, de a megértés ellenőrzésére sokféle módszer/játék lehet az óvó nénik tarsolyában. Jelenleg pantomim játékot

játszunk a mesélés után: a kicsik kiválasztanak egy nekik tetsző szereplőt a meséből, és azt játsszák el szavak nélkül, némajátékkal. A nagyok egy-egy jelenetet próbálnak eljátszani.

- 7) A gyermekek kedvence a pantomimes játék, emellett a „Mátyás király parancsára” című játék.
- 8) Most nincs kiemelt, kedvenc meséje a csoportnak. Ha lenne ilyen, természetesen többször mesélném, és a gyermekek érdeklődésének megfelelően, akár több héten át feldolgoznám velük, a lehető legváltozatosabb módokon.
- 9) Igen! Használok a gyakorlati munkám során, a digitális eszközöket. Mesék levetítéséhez elég ritkán (évente 1-2 alkalommal), de a projekt pedagógiai gyakorlatban havonta vetíték környezeti témákkal kapcsolatos kisfilmeket.

6. Óvó néni (Ő is e-mailben küldte el a válaszait, hiszen nem tudott bejönni az óvodába, mert sajnos Ő is beteg volt):

- 1) Mindhárom mese feldolgozási módszert előszeretettel alkalmazom. Szívemhez legközelebb áll a bábozás.
- 2) A dramatizálás módszere közkedvelt csoportomban, de a bábpedagógia módszereit is sikerrel tudom alkalmazni.
- 3) A művészetek eszközeivel alternatív program, program specifikus elemeit alkalmazva vezetem le a kezdeményezést.
- 4) Előfordul, hogy a gyermekeim érdeklődésének megfelelő mesét választok, figyelembe véve a művészeti jeles napokat, és természetesen ezek témái az évszakhoz igazodnak.
- 5) Módszereim sokszínűek. A dramatizálás módszerén át a bábpedagógia eszközeit is előszeretettel alkalmazom. Szívesen játsszuk el a mesét különböző drámapedagógiai eszközökkel.
- 6) A két hetes meseciklus folyamata elegendő időt enged arra, hogy gyermekeimben tudatossá váljon a mese. Sokszínű drámajátékokon keresztül próbálok bennük elmélyíteni a mesét és a mese tanulságát.
- 7) „Az erdőben jártunk keltünk...”
- 8) A Répa mese, minden év őszén előszeretettel mesélem és gyermekeim nagyon élvezik a mesefeldolgozás folyamatát.
- 9) Nagyon ritkán. Negyedévente egyszer.

8. Kérdőív kérdések

1. Ön neme?
  - Nő
  - Férfi
2. Ön életkora?
  - 20-30
  - 31-40
  - 41-50
  - 51-60
  - 61-70
  - 70 évnél idősebb
3. Ön lakhelye?
  - Főváros
  - Város
  - Község, falu
4. Ön családjában a gyermekek száma?
  - 1 gyermek
  - 2 gyermek
  - 3 gyermek
  - 4 gyermek
  - 5 gyermek
  - 5 gyermeknél több
5. Gyermeke/unokája milyen óvodába jár? (**Nagyszülők** mindkét választ megjelölhetik)
  - Városi
  - Falusi
6. Óvoda típusa (**Nagyszülők** mindkét választ megjelölhetik)
  - Állami óvoda
  - Magánóvoda
7. Szokott esti mesét mesélni gyermekének/ unokájának?
  - Igen, minden este
  - Igen, szinte minden este
  - Néha
  - Soha

8. Ha szokott mesélni gyermekének/unokájának, milyen mesélési módszert szoktak alkalmazni? (több választ is megjelölhet)
- Könyvből olvasás
  - Fejből mesélés eszközök nélkül
  - Bábozás
  - Diavetítés
  - Projektoros vetítés
9. Gyermeké/unokája milyen mesét szeret hallani esténként? (több választ is megjelölhet)
- Könyvből olvasott mese
  - Ismert mesének családra alakított változata
  - Ön által kitalált mese
  - Digitális mese
10. Gyermekének/ unokájának mi a kedvenc meséje?
- Saját válasz*
11. Van valamilyen különleges mesélés előtti, vagy mesélés alatti szokásuk?
- Igen
  - Nem
12. Ha az előző kérdésre, "IGEN" volt a válasza, hogyan készülődnek a mesélésre, vagy milyen mesélés utáni szokásuk van? (pl.: éneklés, mesegyertya gyújtás, stb...)
- Saját válasz*
13. Gyermeké/ unokája szokott okoseszközöket (telefon, tablet, televízió, stb..)használni?
- Igen, rendszeresen
  - Néha
  - Soha
14. Ha az előző kérdésre "IGEN", vagy "NÉHA" volt a válasz, nagyjából hány órát tölt gyermeke/ unokája az okoseszközök előtt naponta?
- fél óra
  - 1 óra
  - 2 óra
  - 3 óra
  - 4 óra
  - 4 óránál több

15. Gyermek/ unokája melyik okoseszközt szokta használni mese nézéshez? (több választ is megjelölhet)
- Televízió
  - Számítógép/ laptop
  - Telefon
  - iPad/ tablet
  - A fentiek közül egyik sem
16. Ön szerint fontos, hogy meséket olvassunk vagy mondjunk a gyermekeknek?
- Igen
  - Nem
17. Ha az előző kérdésre "IGEN" választ adott miért tartja fontosnak a mesét? (több választ is megjelölhet)
- Nyelvi nevelés szempontjából
  - Képzelőerő fejlesztésének céljából
  - A mese tanító célzata okán
  - A gyermeki világaért, érthetőségéért
  - Gondolkodás fejlesztése miatt
  - Egyéb....
18. Szokott gyermekével/ unokájával a mesélések alatt szerepjátékot játszani, mikor beöltöznek, vagy utánozzák egy meseszereplő hangját?
- Igen
  - Nem
19. Ön szerint fontos a szerepjáték a gyermekek életében a mesélés terén, ha "IGEN", miért?
- Saját válasz*
20. A szokásos esti mesén kívül szokott gyermekének/ unokájának mesélni?
- Igen
  - Nem
21. Ha az előző kérdésre "IGEN" volt a válasz mikor szokott mesélni? (több választ is megjelölhet)
- Délelőtt
  - Ebéd utáni alvásnál
  - Játék közben
  - Egyéb....

22. Szokott gyermekével/ unokájával közösen mesélni egy mesét?
- Igen
  - Nem
23. Ha az előző kérdésre "IGEN" volt a válasz, milyen fajta meséket szokott mesélni? (több választ is megjelölhet)
- Könyvből olvasás
  - Fejből mesélés eszközök nélkül
  - Bábozás
  - Diavetítés
  - Projektoros vetítés
24. Szokott gyermeke/ unokája egyedül mesét mesélni?
- Igen
  - Nem
25. Ha az előző kérdésre "IGEN" volt a válasz, milyen fajta meséket szokott mesélni? (több választ is megjelölhet)
- Könyvből olvasás
  - Fejből mesélés eszközök nélkül
  - Bábozás
  - Diavetítés
  - Projektoros vetítés
26. Gyermeke/unokája elmeséli az óvodai mesélési szokásokat otthon?
- Igen
  - Nem
27. Ha az előző kérdésre "IGEN" volt a válasz miket mesél róla gyermeke/ unokája?
- Saját válasz*
28. Mennyire kedvelt tevékenysége gyermekének/ unokájának az óvodai mesélés?
- Nagyon kedveli, minden nap alig várja
  - Szereti
  - Nem tetszik neki
29. Az óvoda, amibe gyermeke/ unokája jár használ tabletet/ számítógépet/ egyéb okoseszközöket?
- Igen
  - Nem
  - Nem tudok róla

30. Használja gyermeke/ unokája az óvodában tanult szófordulatokat otthon?

- Gyakran
- Néha
- Egyáltalán nem "hozza haza"

31. Ha az előző kérdésre "**Gyakran/ Néha**" volt a válasz, kérem írjon rá példát.

- *Saját válasz*